

Συνθήκη Νίκαιας-Άμεσες συνέπειες της έναρξης ισχύος της για τις τρέχουσες νομοθετικές και άλλες διαδικασίες.

Η έναρξη ισχύος της συνθήκης της Νίκαιας θα επιφέρει αλλαγή της νομικής βάσης και/ή τροποποίηση της ισχύουσας νομοθετικής διαδικασίας για ορισμένες εκκρεμείς προτάσεις της Επιτροπής (ή και των κρατών μελών στον τομέα ΔΕΥ) στο Συμβούλιο ή/και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Η συνθήκη της Νίκαιας, όπως και οι προηγούμενες Συνθήκες, δεν περιέχει μεταβατικές διατάξεις που να ρυθμίζουν τις εκκρεμείς διαδικασίες λήψης αποφάσεων και ως εκ τούτου τα αρμοδία όργανα (στην ουσία η Επιτροπή), καλύπτουν το κενό αυτό προσφεύγοντας στις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου (σεβασμός του γράμματος και του πνεύματος των συνθηκών τηρώντας συγχρόνως την αρχή της οικονομίας της διαδικασίας).

Έτσι η Επιτροπή με μελλοντική ανακοίνωση της [προς το τέλος Ιανουαρίου] (όπως και στις προηγούμενες ανάλογες περιπτώσεις - βλ για Συνθήκη του Άμστερνταμ το *SEC(1999) 581* της 28/4/1999), βάσει καταλόγου όλων των προτάσεων που έχει υποβάλει πριν από την 1η Φεβρουαρίου 2003, θα υποδεικνύει για κάθε πρόταση τις συνέπειες που θα έχει η έναρξη ισχύος της συνθήκης, διακρίνοντας, ως συνήθως, τρεις κατηγορίες συνεπειών και ανάλογα θα προβαίνει συγχρόνως στην *επίσημη τροποποίηση* των σχετικών προτάσεων :

- αλλαγή της ισχύουσας νομοθετικής διαδικασίας ειδικότερα ύστερα από την επέκταση της διαδικασίας της συναπόφασης ·
- τροποποίηση της ισχύουσας νομικής βάσης ·
- τροποποίηση του ισχύοντος νομικού πλαισίου.

I. Διατάξεις στην εφαρμογή των οποίων εμπλέκεται ενεργά το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο μετά από πρόταση της Επιτροπής

A. Κατάλογος των διατάξεων οι οποίες προβλέφθηκαν για πρώτη φορά στη Συνθήκη της Νίκαιας

Για τις κατωτέρω διατάξεις, οι οποίες εισήχθησαν ως νέες ειδικές νομικές βάσεις με την Συνθήκη της Νίκαιας, η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο εξ ολοκλήρου νέες προτάσεις, εκτός και αν υπάρχουν ήδη προτάσεις βάσει άλλων νομικών βάσεων, όπως π.χ. το άρθρο 308ΕΚ (στη δεύτερη περίπτωση με τη νέα πρόταση θα πρέπει να τροποποιηθεί και η νομική βάση).

(διατάξεις που προβλέπουν συναπόφαση και ειδική πλειοψηφία)

1. **άρθρο 13 ΕΚ** : καταπολέμηση των διακρίσεων (μόνο για τα μέτρα ενθάρρυνσης, σύμφωνα με την παράγραφο 2, η οποία αποτελεί και νέα νομική βάση)

2. **άρθρο 159, εδάφιο 3 ΕΚ** : ειδικές δράσεις πέρα από τα πλαίσια των διαρθρωτικών ταμείων) (πρόκειται για νέα νομική βάση)

3. **άρθρο 191 ΕΚ** : καθεστώς και κανόνες χρηματοδότησης των πολιτικών κομμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο (πρόκειται για νέα νομική βάση (παρ.2). Στον τομέα αυτό έχει υποβληθεί από την Επιτροπή στο Συμβούλιο, πρόταση κανονισμού (COM (2000)898, με νομική βάση το άρθρο 308 ΕΚ) για το καθεστώς και τη χρηματοδότηση των ευρωπαϊκών πολιτικών κομμάτων. Η πρόταση εξετάστηκε τελευταία από το Συμβούλιο Γ.Υπ. της 29-30 Οκτωβρίου 2001 και από τότε δεν υπάρχουν ουσιαστικές εξελίξεις γύρω από τα τρία σημεία που παραμένουν εκκρεμή, δηλ. το σεβασμό των δημοκρατικών αρχών και το προτεινόμενο σύστημα εξακρίβωσης, το κατώφλι χρηματοδότησης σε συνάρτηση με τον αριθμό των κρατών μελών στα οποία πρέπει να δημιουργηθεί ένα ευρωπαϊκό πολιτικό κόμμα, και την απαγόρευση /τον περιορισμό ορισμένων τύπων δωρεών.

(διατάξεις που προβλέπουν διαδικασία διαβούλευσης και ειδική πλειοψηφία)

4. **άρθρο 181 α νέο ΕΚ**: οικονομική, χρηματοδοτική και τεχνική συνεργασία με τις τρίτες χώρες (προβλέπεται όμως ομοφωνία για τις συμφωνίες σύνδεσης και τις συμφωνίες με τα υποψήφια προς ένταξη κράτη) (το άρθρο αυτό συνιστά τον νέο Τίτλο XXI της Συνθήκης ΕΚ και αποτελεί νέα νομική βάση)

B. Κατάλογος των διατάξεων με τις οποίες τροποποιείται και η διαδικασία και ο τρόπος ψηφοφορίας (που προβλέπουν δηλ. στο εξής συναπόφαση και ειδική πλειοψηφία)

Για τις κατωτέρω διατάξεις, με τις οποίες τροποποιήθηκαν και η διαδικασία λήψης απόφασης και ο τρόπος ψηφοφορίας στο Συμβούλιο, η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει στο Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο εξ ολοκλήρου νέες προτάσεις ώστε να ακολουθηθεί από την 1^η Φεβρουαρίου 2003 η νέα διαδικασία συναπόφασης για τις προτάσεις που έχει ήδη υποβάλει.

Ζήτημα τίθεται για την τύχη των προτάσεων που έχουν υποβληθεί από κράτη μέλη και συζητούνται σε επίπεδο Συμβουλίου βάσει της Συνθήκης του Άμστερνταμ (θα θεωρηθεί ότι πρέπει να ανασταλούν οι εργασίες μέχρι νέας πρότασης της Επιτροπής ή ότι δύνανται να συνεχίσουν να εξετάζονται και εγκριθούν βάσει της προηγούμενης διαδικασίας;)

5. **άρθρα 65 και 67 παρ. 5 ΕΚ** : δικαστική συνεργασία σε αστικά θέματα (εκτός από το οικογενειακό δίκαιο) (και για τα οποία η Επιτροπή θα έχει πλέον αποκλειστικό δικαίωμα πρωτοβουλίας μέσω καταργήσεως του αντίστοιχου δικαιώματος των κρατών μελών)

Οι σχετικές προτάσεις που έχουν κατατεθεί από την Επιτροπή στο Συμβούλιο είναι οι ακόλουθες :

1. Σχέδιο Κανονισμού για τον Ευρωπαϊκό εκτελεστό τίτλο για μη αμφισβητούμενες απαιτήσεις. (COM (2002) 159 της 18.04.2002)
2. Σύσταση για την έκδοση απόφασης του Συμβουλίου που εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να διεξάγει διαπραγματεύσεις για τη σύναψη δύο συμφωνιών μεταξύ της Ε. Κοινότητας και του Βασιλείου της Δανίας , για την επέκταση στη Δανία των διατάξεων του κανονισμού αριθ.44/2001 για την διεθνή δικαιοδοσία την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις και των διατάξεων του κανονισμού αριθ. 1348/2000 περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξώδικων πράξεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (Έγγραφο SEC (2002) 735 της 28.6.2002.)
3. Σύναψη της σύμβασης του Λουγκάνο. Έχει δοθεί η διαπραγματευτική εντολή για την έναρξη διαπραγματεύσεων για τη σύναψη συμβάσεως που θα τροποποιεί τη σύμβαση του Λουγκάνο της 16 Σεπτεμβρίου 1988 . (Έγγραφο 12426/01 JUSTCIV 136) .

Η ακόλουθη πρόταση που έχει κατατεθεί με πρωτοβουλία κράτους μέλους στο Συμβούλιο :

Πρωτοβουλία του Βασιλείου των Κάτω Χωρών ενόψει της έκδοσης κανονισμού του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 44/2001 για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις(ΕΕ C 311 της 14/12/2002 σ. 16 και Έγγραφο 14363/01 JUSTCIV 181)

6. **άρθρο 157, παρ. 3 ΕΚ** : ειδικά μέτρα στήριξης στο βιομηχανικό τομέα.

Γ. Διάταξη με την οποία τροποποιείται μόνο ο τρόπος ψηφοφορίας (σε ειδική πλειοψηφία) (η συναπόφαση ισχύει ήδη από τη Συνθήκη του Άμστερνταμ)

7. **άρθρο 18 ΕΚ** : διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών της ΕΕ (αλλά με περιορισμό του πεδίου εφαρμογής)

Στον τομέα αυτό εξετάζεται η, με πολλαπλή νομική βάση, πρόταση Οδηγίας σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών(COM 2001)257)(δεύτερη ανάγνωση σε επίπεδο Συμβουλίου)

Π. Διατάξεις στην εφαρμογή των οποίων δεν εμπλέκεται το Κοινοβούλιο (με τις οποίες τροποποιείται μόνο ο τρόπος ψηφοφορίας σε ειδική πλειοψηφία)

8. άρθρο 23, παρ. 2 ΕΕ : διορισμός των ειδικών αντιπροσώπων (του άρθρου 18, παράγραφος 5 ΕΕ)

9. άρθρο 24, παρ. 3 και 4 ΕΕ : διεθνής συμφωνία για την εφαρμογή κοινής δράσης ή θέσης (προβλέπεται όμως ρήτρα παραπομπής στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, μέσω της παραπομπής στις ρυθμίσεις του άρθρου.23,παρ. 2 ΕΕ))

10. (άρθρο 100 ΕΚ : χρηματοδοτική ενίσχυση σε περιπτώσεις σοβαρών δυσκολιών(η Συνθήκη της Νίκαιας επεκτείνει την ειδική πλειοψηφία σε όλες τις περιπτώσεις) (εκ των υστέρων ενημέρωση του Κοινοβουλίου από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου)

11. άρθρο 111, παρ. 4 ΕΚ : εκπροσώπηση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σε διεθνές επίπεδο στον τομέα της ΟΝΕ (απόφαση του Συμβουλίου μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την ΕΚΤ)

12. άρθρο 123, παρ. 4 ΕΚ : απαιτούμενα μέτρα για την εισαγωγή του ευρώ(απόφαση του Συμβουλίου μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβούλευση με την ΕΚΤ)

13. άρθρο 133 ΕΚ : για τη διαπραγμάτευση και σύναψη διεθνών συμφωνιών που αφορούν τις υπηρεσίες και τις εμπορικές πτυχές της πνευματικής ιδιοκτησίας (με εξαιρέσεις) (απόφαση του Συμβουλίου μετά από πρόταση της Επιτροπής -ενημέρωση του Κοινοβουλίου από Επιτροπή για την πορεία των διαπραγματεύσεων)

14. άρθρο 190 ΕΚ : καθεστώς των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκτός των φορολογικών πτυχών) (έγκριση της απόφασης του Κοινοβουλίου)

(το θέμα εξετάζεται προς το παρόν από το Κοινοβούλιο)

15. άρθρο 207 ΕΚ : διορισμός του ΥΕ/ΓΓ και Αναπληρωτή ΓΓ του Συμβουλίου

16. άρθρο 214 ΕΚ : διορισμός του Προέδρου και των μελών της Επιτροπής

17. **άρθρο 223 ΕΚ** : έγκριση του κανονισμού διαδικασίας του Δικαστηρίου

(Αναμένονται οι σχετικές προτάσεις του Δικαστηρίου ώστε να εξετασθούν κατά τη διάρκεια της ελληνικής Προεδρίας)

18. **άρθρο 224 ΕΚ** : έγκριση του κανονισμού διαδικασίας του Πρωτοδικείου

(Αναμένονται οι σχετικές προτάσεις του Πρωτοδικείου ώστε να εξετασθούν κατά τη διάρκεια της ελληνικής Προεδρίας)

19. **άρθρο 247 ΕΚ** : διορισμός των μελών του Ελεγκτικού Συνεδρίου

20. **άρθρο 248 ΕΚ** : έγκριση του εσωτερικού κανονισμού του Ελεγκτικού Συνεδρίου

21. **άρθρο 259 ΕΚ** : διορισμός των μελών της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

22. **άρθρο 263 ΕΚ** : διορισμός των μελών της Επιτροπής των Περιφερειών

(στο σημείο αυτό πρέπει να σημειωθεί η **άμεση επίπτωση** των ουσιαστικών διατάξεων του άρθρου αυτού οι οποίες τροποποιήθηκαν επίσης με τη Συνθήκη της Νίκαιας και οι οποίες προβλέπουν την **αυτόματη λήξη** της θητείας των μελών που απώλεσαν το αιρετό τους αξίωμα και την άμεση αντικατάστασή τους από νέα αιρετά μέλη (**για την χώρα μας**, τα αποτελέσματα των τελευταίων δημοτικών εκλογών θα έχουν ως συνέπεια την για πρώτη φορά εφαρμογή της διατάξεως αυτής την 1^η Φεβρουαρίου 2003–το Υπουργείο Εσωτερικών αρμόδιο για το θέμα αυτό).